

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **S. B.**, bytom Ul. Ľ. O. X., P., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o starobný dôchodok**, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. septembra 2010, č. k. 12Sd/73/2010-32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 16. septembra 2010, č. k. 12Sd/73/2010-32, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 30. marca 2010, vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím z 30. marca 2010 odporkyňa podľa § 65 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 a 5 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa

o priznanie starobného dôchodku od 1. mája 2006 s odôvodnením, že k uvedenému dňu nedovršil dôchodkový vek 62 rokov, pričom pre nárok na starobný dôchodok mu nebola zhodnotená doba náhradnej vojenskej služby od 1. apríla 1971 do 31. augusta 1971 a doba trvania služobného pomeru od 1. septembra 1971 do 28. februára 1989, ktoré mu boli zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok, priznaný od 1. mája 2006 podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 9. februára 2010. Podľa názoru krajského súdu odporkyňa nerešpektovala už vyslovený právny názor v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 18Sd/176/2007-36 zo dňa 10. novembra 2008 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/10/2009 zo dňa 9. septembra 2009 a opätovne nesprávne aplikovala jednak ustanovenie § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a nerešpektovala Dohovor č. 128 publikovaný v zbierke pod č. 416/1991 Zb. Keďže navrhovateľ nepoberal ku dňu podania žiadosti o starobný dôchodok žiadny z dôchodkov podľa zákona č. 328/2002 Z. z. a o ten v čase podania žiadosti o starobný dôchodok ani nepožiadaval, krajský súd vyslovil názor, že doba od 1. apríla 1971 až do 28. februára 1989 mu mala byť zhodnotená na účely priznania starobného dôchodku podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Poukázala na to, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 9. februára 2010 č. p.: SRLZ-41.319-10/SZ-2009 bol navrhovateľovi priznaný výsluhový dôchodok od 1. mája 2006 podľa § 137 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. Pre nárok mu bola zhodnotená doba služobného pomeru v Policajnom zbore od 1. septembra 1971 do 28. februára 1989, zaradená do I. kategórie funkcií, v rozsahu 17 rokov, 10 mesiacov a 28 dní, preto obdobie trvania služobného pomeru mu odporkyňa nehodnotila na účely nároku na starobný dôchodok v súlade s § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Keďže navrhovateľ ku dňu 1. mája 2006, od ktorého žiadal priznať starobný dôchodok, nedovršil vek 62 rokov, nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok uvedené v § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. Z uvedených dôvodov odporkyňa namietla, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutia potvrdil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčína č. k. 18Sd/176/2007-36 zo dňa 10. novembra 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/10/2009 zo dňa 9. septembra 2009 a okolnosť, že výsluhový dôchodok mu bol priznaný až v roku 2010 na základe oznámenia odporkyne, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku..

Medzi účastníkmi bola sporná otázka zachovania nároku navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku z dôvodu splnenia vekovej podmienky 55 rokov pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že žiadosťou z 11. mája 2006 požiadal navrhovateľ o starobný dôchodok od *1. mája 2006* z dôvodu, že vykonával prácu vo zvlášť zvýhodnenej pracovnej kategórii a spolu s výkonom služby príslušníka policajného zboru zaradenej do I. kategórii funkcií získal viac ako 20 rokov zamestnania v I. pracovnej kategórii, pričom doba výkonu služby v I. kategórii funkcií mu nebola zohľadnená. Rozhodnutím z 2. novembra 2007 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku z dôvodu, že nedosiahol vek 62 rokov podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. a ani nebol zamestnaný potrebnú dobu v zamestnaniach zaradených do I. a II. pracovnej kategórie podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. a za použitia § 21 zákona č. 100/1988 Zb. a tým, že doba výkonu služby príslušníka policajného zboru, a to vrátane základnej vojenskej služby mu zakladá nárok na výsluhový dôchodok podľa § 137 ods. 1 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z. z. Nesplnil ani podmienku na priznanie pomerného starobného dôchodku podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. a ani dôchodku podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. a zamietnutie žiadosti o starobný dôchodok nepovažovala odporkyňa ani za porušenie Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach. Rozhodnutie z 2. novembra 2007 bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu

v Trenčíne č. k. 18Sd/176/2007-36 zo dňa 10. novembra 2008 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/10/2009 zo dňa 9. septembra 2009 a vec bola odporkyňi vrátená na ďalšie konanie s právnym názorom, že navrhovateľ dovŕšením veku 55 rokov získal nárok na starobný dôchodok z dôvodu, že odpracoval v zamestnaniach I. zvýhodnenej pracovnej kategórie a v I. pracovnej kategórii viac ako 20 rokov a keďže ku dňu podania žiadosti o starobný dôchodok žiaden z dôchodkov podľa zákona č. 328/2002 Z. z. nepoberal, ani oň nepožiadal musí sa navrhovateľovi doba náhradnej vojenskej služby a doba výkonu služby v policajnom zbore zhodnotiť na účely priznania dávky zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.

Preskúvaným rozhodnutím z 30. marca 2010 odporkyňa opätovne zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 1. mája 2006 s odôvodnením, že nedovŕšil k uvedenému dňu dôchodkový vek 62 rokov, pričom pre nárok na starobný dôchodok mu nebola zhodnotená doba náhradnej vojenskej služby od 1. apríla 1971 do 31. augusta 1971 a doba trvania služobného pomeru od 1. septembra 1971 do 28. februára 1989, ktoré mu boli zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok, priznaný od 1. mája 2006 .

Podľa § 65 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2007 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, *ak tento zákon neustanovuje inak.*

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom k 1. marcu 2005 za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Navrhovateľovi bol od 1. mája 2006 podľa § 137 ods. 1 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z. z. priznaný výsluhový dôchodok, pre nárok a výšku ktorého mu bola zhodnotená doba výkonu náhradnej vojenskej služby od 1. apríla 1971 do 31. augusta 1971 a doba doba služby príslušníka policajného zboru od 1. septembra 1971 do 28. februára 1989 v celkovom rozsahu 17 rokov a 10 mesiacov. Podľa rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 9. februára 2010 č. p.: SRLZ -41.319-10/SZ-2009 výsluhový dôchodok bol navrhovateľovi priznaný od 1. mája 2006, teda od 55. roku veku z dôvodu, že preukázal dobu civilného

zamestnania v I.AA pracovnej kategórii v trvaní 5 rokov a 308 dní, čo spolu s dobou služobného pomeru predstavuje viac ako 20 rokov poistenia v I. kategórii.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Ustanovenie § 274 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. zakotvuje zásadu zachovania získaných nárokov, rešpektujúc predchádzajúcu právnu úpravu (zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), podľa ktorej sa nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie zachovávajú do 31. decembra 2023. Z toho dôvodu pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok z titulu výkonu zamestnaní zaradených do zvýhodnenej pracovnej kategórie nie je možné pre navrhovateľa stanoviť iné (menej výhodné) podmienky, ako boli stanovené predchádzajúcou úpravou. Toto ustanovenie *umožňuje vznik nároku na starobný dôchodok pred dovŕšením 62. roku veku.*

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129 aj príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a príslušníkov zborov nápravnej výchovy) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. *Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.*

Je zrejmé, že navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ odpracoval viac ako 20 rokov v zamestnaní, zaradenom do I. pracovnej kategórie, resp. do 1. kategórie funkcií. Najneskôr dňom, ktorým dovŕšil 20-ty rok zamestnania v I. pracovnej kategórii (1. kategórii funkcií) splnil preto podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov v súlade s § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Pre určenie výšky výsluhového dôchodku nie je rozhodujúci výkon služby v 1. Alebo 2. kategórii funkcií, rozhodujúca je doba tejto služby v rozsahu aspoň 15 rokov.

Výkon služby v I. kategórii funkcií navrhovateľovi teda nebol zohľadnený pre nárok a výšku dávky výsluhového zabezpečenia. *Nároky vyplývajúce zo zamestnaní zaradených v minulosti do I. a II. pracovnej kategórie, resp. I. a II. kategórie funkcií, spočívajúce v znížení vekovej hranice pre nárok na starobný dôchodok sa vzhľadom na znenie ust. § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zhodnocujú bez ohľadu na to, či išlo o výkon služby policajtov a vojakov, alebo výkon iného zamestnania, alebo o kombináciu takýchto činností.* Pri inom riešení by dochádzalo k nerovnosti oprávnených osôb pred zákonom a ich prípadnej diskriminácii len preto, že zamestnanie (poistená činnosť) bolo vykonávané v ozbrojených zboroch.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že **navrhovateľ splnil podmienku odpracovania 20 rokov v I. pracovnej kategórii pre vznik nároku na starobný dôchodok dňom dovŕšenia 55 rokov veku.** Keďže súčasne splnil aj podmienku viac ako 10 rokov v tzv. civilnom zamestnaní, **splnil všetky podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1a 2 v spojení s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb.**

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za nesúladne so zákonom a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne priznať navrhovateľovi starobný dôchodok od 1.5.2006 a určiť výšku tohto dôchodku s ohľadom na dobu tzv. civilného zamestnania, resp. doby výkonu služby, ktorá nebola zhodnotená pre výšku výsluhového dôchodku, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešný navrhovateľ žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a odporkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská